

ESTILS

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

“**L**a innovació ens pot conduir a una privacitat més gran”. Així de taxatiu es mostra en una conversa amb

l'ARA Hugh Forrest, especialista en tendències tecnològiques i director de la part interactiva del festival SXSW - South by Southwest. El nord-americà, director d'un festival que va llançar empreses com ara Twitter i Foursquare, ha visitat la capital catalana convidat pel CCCB Lab i el consolat dels Estats Units a Barcelona. Ho va fer per impartir una xerrada en què va pronosticar que l'avantguarda tecnològica protegirà la intimitat, que aviat la innovació i la privacitat, que fins ara han caminat al marge, refaran ponts i aniran de bracet. No va ser l'única conferència sobre el tema. Al Palau Macaya diversos experts internacionals també van reflexionar sobre la privacitat a internet com a col·fó de les activitats de l'exposició *Bing bang data*, que fins al 16 de novembre s'ha pogut veure al CCCB.

“Sense privacitat no hi ha innovació que pagui la pena”, assegura Gemma Galdon, professora de la Universitat de Barcelona i sòcia fundadora d'Éticas Research & Consulting, una consultoria especialitzada en segure-

La privacitat busca ser ‘mainstream’ a internet

Experts internacionals vaticinen al CCCB l'auge d'eines per protegir la intimitat a la xarxa. Els usuaris responen als escàndols aprenent a encriptar

Necessari
Els experts
situen el canvi
quan les eines
de privacitat
siguin fàcils
d'utilitzar

tat i privacitat. Galdon va obrir el col·loqui després de la xerrada de Forrest, que es va mostrar esperançat que, a curt termini, els emprenedors “milloraran o arreglaran” la falta de privacitat, un problema que, segons diu, “és bàsicament de programari”.

Forrest afegeix que ja hi ha eines que exploten la privacitat com a tret diferencial i model de negoci com per exemple Duckduckgo –un motor de cerca amb què l'usuari no deixa rastre– i Ello –una xarxa social nascuda fa poc als Estats Units, alternativa a Facebook, que promet més privacitat i zero anuncis–. Però malgrat la promesa de protecció de la intimitat

d'opcions com aquestes, Facebook i Google encara són *mainstream*. Per Forrest, però, el canvi només és qüestió de temps i de millores tècniques que facin aquestes eines “més fàcils per als usuaris”; cal una segona generació més reeixida de xarxes socials, cercadors i aplicacions mòbils basats en la protecció de la intimitat.

Ens segueixen la pista els navegadors, les xarxes socials, els sensors del mòbil... Per què és important protegir-nos? Jérémie Zimmermann, advocat, *hacker* i portaveu de l'associació La Quadrature du Net, que defensa els drets ciutadans a internet, ho té clar: “És una batalla per la nostra

identitat i per les múltiples identitats de la societat en què vivim”. Per Zimmermann, és en l'espai més reservat i exclòs a la mirada dels altres que “podem experimentar sense ser jutjats” i trobar qui som en realitat. Per l'activista, aquest camí de cerca personal és el que està amenaçat, perquè “la vigilància massiva té un efecte en el nostre comportament”. Zimmermann conclou: “És una forma de control social difús”.

Les revelacions de l'exagent de la NSA Edward Snowden, el robatori d'imatges de famoses al núvol o les successives errades de seguretat que deixen al descobert dades personals

posen el dit a la lлага. Però malgrat els escàndols, els usuaris no protesten encara prou fort. “La gent surt de l’exposició *Big bang data* amb por, però al cap de 30 segons ja està fent servir WhatsApp”, lamenta Galdon al Palau Macaya. Aquesta experta en seguretat i privacitat es queixa de l’ambivalència de la societat actual, que “bascula de manera constant entre la paranoia i la irresponsabilitat”. Al fil d’aquesta reflexió, també al Palau Macaya, Joe McNamee, director d’European Digital Rights, una plataforma en defensa dels drets civils en la societat de la informació, critica els que justifiquen les intromissions de les autoritats a internet amb l’argument que no tenen res a amagar: “Em deprimeixo amb aquesta gent”. I afegeix que si bé podem ser conscients de “les peces individuals de dades” que aboquem a la xarxa, la gent “no té ni idea” del que es pot deduir sobre ells combinant-les.

Clam encara feble

Per què es continua utilitzant Facebook o Google si la seva laxitud a l’hora de protegir la privacitat dels usuaris és evident? “El mercat que demana privacitat encara és molt petit”, assegura Forrest al l’ARA. Aquest expert està convençut que els gegants tecnològics mouran peça si el mercat ho demana; però per ara el clam no és prou eixordador. Així ho considera For-

Hugh Forrest, entrevistat per l’ARA, és especialista en tendències i dirigeix el festival que al març va tenir com a plat fort la videoconferència de Snowden.

FOTOS: EFE I PERE VIRGILI

rest, que al seu festival, al març, va tenir com a plat fort la videoconferència de Snowden, en què va demanar als assistents que desenvolupessin eines innovadores per frenar les activitats d’espionatge de la NSA.

Davant d’aquesta cruïlla, ¿l’encryptació i l’anonimització poden ser dues solucions per a la falta de privacitat? “El que necessitem és la següent generació d’eines d’encryptació que siguin més fàcils d’utilitzar i, a la vegada, més sofisticades a l’hora de protegir les nostres dades”, afirma Forrest. Cada vegada, però, més usuaris aprenen a enciprar i protegir les seves comunicacions. Per la seva banda, José Luis Vicente, periodista i comissari de l’exposició *Big bang data*, valora així l’anonimització, una tècnica que consisteix a eliminar d’una base de dades la informació personal que permeti identificar l’individu al qual es refereixen aquelles dades: “L’anonimització no existeix, no funciona realment”.

Precisament en les últimes setmanes ha generat polèmica a Catalunya el projecte Visc+ de la Generalitat, un gran arxiu informàtic que concentra les dades mèdiques dels pacients i que es brinda als investigadors però que també podrien adquirir companyies farmacèutiques. Les dades estan anonimitzades, però diversos experts temen que això es pugui revertir amb els encreuaments del *big data*. Vicente

valora així el risc de reidentificació actual: “El que has anonimitzat avui pot ser desanonimitzat demà”.

Davant d’aquest panorama, quines solucions tenim? “Hem de reconstruir el contracte social de les dades”, proclama Galdon. Per la seva banda, Forrest també reflexiona sobre la necessitat d’una Carta de Drets d’Internet que protegeixi millor les dades dels usuaris i que els blindi com a propietaris d’aquesta informació. Zimmermann aposta per sistemes de descentralització de la xarxa, per maquinari i programari lliure i per acostar l’encryptació i altres mesures de seguretat als usuaris que ara són en un escenari d’“il·lusió de seguretat”. Per aquest *hacker* i advocat, els usuaris s’han d’“apropiar” d’una tecnologia que, segons assegura, ara mateix s’ha convertit en “enemiga”. Galdon adverteix del perill que, davant la vigilància dels governs i la desídia de les empreses tecnològiques per la privacitat, els usuaris decideixin protegir-se “de manera privada”. Si tothom aprèn a enciprar i a utilitzar el navegador TOR, més privat, segons adverteix Galdon, al final la policia tindrà problemes per interceptar comunicacions de delinqüents de manera legítima i crearem “una societat que no és la més desitjable”. Les xerrades van evidenciar que hi ha molts ponts per refer i no més els primers maons posats. ■